

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SPLITU
Gundulićeva 27, Split

Poslovni broj. P-2615/2023-20

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu po sucu ovog suda Draganu Ramljaku kao sucu pojedincu u pravnoj stvari tužitelja Josip Banović, 21310 Omiš, Vukovarska Cesta 86, OIB: 93245423456 protiv tuženika Zagrebačka banka d.d. iz Zagreba, Trg bana Josipa Jelačića 10 (OIB: 92963223473) zastupana po OD "Porobija i Porobija" iz Zagreba, Galleria Importanne, Iblerov trg 10/VII, radi isplate, nakon glavne i javne rasprave zaključene dana 18. lipnja 2026, u nazočnosti tužitelja osobno s zamjenikom punomoćnika Marina Parčina odvjetnica u Splitu te punomoćnika tuženika Filipa Puškina odvjetnika u Zagrebu na ročištu za objavu 21. srpnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku Zagrebačka Banka d.d., OIB: 92963223473 u roku od 15 (petnaest) dana isplatiti tužitelju Josipu Banoviću, OIB: 93245423456, zakonske zatezne kamate na iznos od 4.263,55 Eura, koje na pojedine iznose teku kako slijedi:

- na iznos od 1,36 Eur od 01.11.2008. godine
- na iznos od 6,18 Eur od 01.01.2009. godine,
- na iznos od 10,40 Eur od 01.02.2009. godine,
- na iznos od 4,37 Eur od 01.03.2009. godine,
- na iznos od 5,56 Eur od 01.04.2009. godine,
- na iznos od 6,23 Eur od 01.05.2009. godine,
- na iznos od 3,17 Eur od 01.06.2009. godine,
- na iznos od 4,79 Eur od 01.07.2009. godine,
- na iznos od 2,31 Eur od 01.08.2009. godine,
- na iznos od 4,94 Eur od 01.09.2009. godine,
- na iznos od 1,40 Eur od 01.10.2009. godine,
- na iznos od 3,75 Eur od 01.11.2009. godine,
- na iznos od 3,42 Eur od 01.12.2009. godine,
- na iznos od 3,05 Eur od 01.01.2010. godine,
- na iznos od 9,25 Eur od 01.02.2010. godine
- na iznos od 11,94 Eur od 01.03.2010. godine,
- na iznos od 12,14 Eur od 01.04.2010. godine,
- na iznos od 14,81 Eur od 01.05.2010. godine,
- na iznos od 20,12 Eur od 01.06.2010. godine,
- na iznos od 24,49 Eur od 01.07.2010. godine,

-na iznos od 30,28 Eur od 01.08.2010. godine,
-na iznos od 28,13 Eur od 01.09.2010. godine,
-na iznos od 42,48 Eur od 01.10.2010. godine,
-na iznos od 35,58 Eur od 01.11.2010. godine,
-na iznos od 37,60 Eur od 01.12.2010.godine,
-na iznos od 45,46 Eur od 01.01.2011. godine,
-na iznos od 50,96 Eur od 01.02.2011. godine
-na iznos od 43,19 Eur od 01.03.2011. godine,
-na iznos od 46,62 Eur od 01.04.2011. godine,
-na iznos od 55,03 Eur od 01.05.2011. godine,
-na iznos od 68,62 Eur od 01.06.2011. godine,
-na iznos od 77,15 Eur od 01.07.2011.godine,
-na iznos od 111,15 Eur od 01.08.2011. godine,
-na iznos od 69,60 Eur od 01.09.2011. godine,
-na iznos od 70,22 Eur od 01.10.2011. godine,
-na iznos od 62,90 Eur od 01.11.2011. godine,
-na iznos od 62,19 Eur od 01.12.2011.godine,
-na iznos od 70,25 Eur od 01.01.2012. godine,
-na iznos od 72,97 Eur od 01.02.2012. godine
-na iznos od 72,54 Eur od 01.03.2012. godine,
-na iznos od 69,93 Eur od 01.04.2012. godine,
-na iznos od 71,27 Eur od 01.05.2012. godine,
-na iznos od 73,37 Eur od 01.06.2012. godine,
-na iznos od 71,02 Eur od 01.07.2012.godine,
-na iznos od 71,26 Eur od 01.08.2012. godine,
-na iznos od 66,15 Eur od 01.09.2012. godine,
-na iznos od 69,25 Eur od 01.10.2012. godine,
-na iznos od 71,87 Eur od 01.11.2012. godine,
-na iznos od 70,13 Eur od 01.12.2012.godine,
-na iznos od 70,39 Eur od 01.01.2013 godine,
-na iznos od 70,39 Eur od 01.02.2013 godine
-na iznos od 65,64 Eur od 01.03.2013 godine,
-na iznos od 66,58 Eur od 01.04.2013 godine,
-na iznos od 64,07 Eur od 01.05.2013 godine,
-na iznos od 64,12 Eur od 01.06.2013 godine,
-na iznos od 63,67 Eur od 01.07.2013 godine,
-na iznos od 63,94 Eur od 01.08.2013. godine,
-na iznos od 65,48 Eur od 01.09.2013. godine,
-na iznos od 67,46 Eur od 01.10.2013. godine,
-na iznos od 69,31 Eur od 01.11.2013. godine,
-na iznos od 69,31 Eur od 01.12.2013. godine,
-na iznos od 71,30 Eur od 01.01.2014. godine,
-na iznos od 52,75 Eur od 01.02.2014. godine
-na iznos od 55,75 Eur od 01.03.2014. godine,
-na iznos od 55,75 Eur od 01.04.2014. godine,
-na iznos od 57,10 Eur od 01.05.2014. godine,
-na iznos od 56,07 Eur od 01.06.2014. godine,
-na iznos od 56,07 Eur od 01.07.2014. godine,
-na iznos od 54,05 Eur od 01.08.2014. godine,
-na iznos od 54,21 Eur od 01.09.2014. godine,

-na iznos od 54,21 Eur od 01.10.2014.godine,
-na iznos od 55,81 Eur od 01.11.2014. godine,
-na iznos od 56,78 Eur od 01.12.2014.godine,
-na iznos od 57,16 Eur od 01.01.2015. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.02.2015. godine
-na iznos od 60,41 Eur od 01.03.2015. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.04.2015. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.05.2015. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.06.2015. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.07.2015. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.08.2015. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.09.2015. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.10.2015.godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.11.2015. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.12.2015.godine
-na iznos od 60,41 Eur od 01.01.2016. godine,
-na iznos od 60,41 Eur od 01.02.2016. godine pa do dana isplate sve to po stopi koja se do 31. prosinca 2007. godine određuje po stopi utvrđenoj Uredbom o visini stope zatezne kamate (NN 153/04), a od 1. siječnja 2008. godine do 30. lipnja 2011. godine po stopi od 14% godišnje, a od 1. srpnja 2011. godine do 31. srpnja 2015. godine prema eskontnoj stopi HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za 5 postotnih poena, a od dana 01.08.2015.godine do 31.12.2022 po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1.1.2023. godine po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena.

Za više traženo tužbeni zahtjev se odbija kao neosnovan.

II. Nalaže se tuženiku Zagrebačka Banka d.d., OIB: 92963223473, u roku od 8 (osam) dana isplatiti tužitelju Josipu Banoviću, OIB: 93245423456, parnični trošak u iznosu od 2.475,00 eura zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od dana presuđenja 21. srpnja 2026. pa do isplate, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena.

Obrazloženje

1. U tužbi zaprimljenoj kod ovog suda dana 5. lipnja 2023. tužitelj je naveo da je sa tuženikom zaključio ugovor o kreditu dana 19.12.2005. na iznos od 60.000,00 CHF, da je ugovorena, valutna klauzula te da se radi o nepoštenom ugovaranju, te u vrijeme zaključenja ugovora se nije moglo pretpostaviti da će tečaj valute Chf-a toliko porasti a sve u skladu sa presudom Trgovačkog suda u Zagrebu pdo br P-1041/12 koja presuda je pravomoćna i obvezuje tuženika. Radi se o predmetu kolektivne tužbe u kojoj je tuženik bio stranka.

2. U svom odgovoru na tužbu od 05.06.2023. tuženik je naveo:

Tuženik u cijelosti osporava istaknute zahtjeve kao neosnovane u pogledu pravne osnove, visine (izračuna) kao i činjenice i razloge kojima je tužitelj obrazložio svoju tužbu u ovom sporu. Tuženik osporava osnovu i tijek zateznih kamata.

Tuženik se protivi tužiteljevom dokaznom prijedlogu za provođenje financijskog vještačenja i saslušanju tužitelja s obzirom da se u konkretnom slučaju spor vodi u vezi pravnog pitanja o čemu tuženik detaljnije izlaže u nastavku.

U odnosu na posljednju presudu VSRH br. Rev 2221/2018 od 3. rujna 2019 (dostupnu na mrežnim stranicama VSRH) tužena banka ukazuje na dio obrazloženja te presude u kojem VSRH ocjenjujući pitanje o postojanju pravnog interesa za traženje deklaratorne pravne zaštite radi utvrđenja ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi u ugovorima o CHF kreditima, takav pravni interes isključuje u odnosu na korisnike konvertiranih kredita (str. 22. presude br. Rev. 2221/20189). Utoliko se i tužbeni zahtjev za isplatu pokazuje neosnovanim.

U vezi s tužiteljevim pozivanjem na odredbu 186 b st 3 ZPP-a, tuženik ukazuje da tužitelj mora navesti i dokazati da tuženik odbija tužitelju dati isprave na koje se u svom manifestacijskom zahtjevu poziva. Takvo, što tužitelj ne navodi, niti dokazuje. Štoviše povrh toga tužitelj niti ne postavlja valjani manifestacijski zahtjev. Netočno je da tužitelj ne može postaviti tužbeni zahtjev prije nego što mu tuženik dostavi isprave i prije nego što se provede vještačenje. Tužitelj je prije podnošenja tužbe imao sve podatke na temelju kojih je mogao potpuno odrediti tužbeni zahtjev. Naime tuženik je tužitelju tijekom trajanja ugovornog odnosa redovno dostavljao sve relevantne isprave i podatke (otplatne planove, promete po kreditu, odluke o promjeni kamatnih stopa). Posljedice okolnosti u kojima tužitelj uslijed vlastita nemara te isprave nije sačuvao, ne opravdavaju posvemašnju neodređenost tužbenog zahtjeva. Osim navedenog počevši od 2016 g. svim korisnicima CHF kredita koji su svoje kredite konvertirali u EUR kredite (što je učinio i tužitelj, o čemu će biti više govora naknadno) na tužnikovim mrežnim stranicama dostupan je izračun konverzije za svakog korisnika posebno. Tužitelj je mogao (ukoliko je zagubio izračun konverzije za svakog korisnika posebno). Tužitelj je mogao (ukoliko je zagubio izračun konverzije kojeg je od tuženika dobio prije sklapanja Dodatka o konverziji) s malo uloženog napora, lako i jednostavno unošenjem broja svog OIB-a i broja svoje kreditne partije doći do izračuna konverzije svoje kreditne partije prije podnošenja tužbe.

O izračunu konverzije nalaze se potpuni, točni i precizni podaci o tužiteljevoj CHF kreditnoj partiji na temelju kojih je tužitelj (uvažavajući mogućnost da ne mora biti ekonomski stručnjak) mogao tražiti isplatu pojedinih novčanih svota s definiranim iznosima i dospijećem te tako postaviti sasvim određen tužbeni zahtjev radi isplate navodne pretplate po osnovi CHF valutne klauzule i promjenjive kamatne stope.

Tužitelj nije dokazao ni jednu od pretpostavki za primjenu odredbe 186 b st. 3 ZPP pa je njegovo pozivanje na isti potpuno neosnovano.

Uz gred tuženik ukazuje da tužitelj nije ovlašten tražiti da se u manifestacijskoj fazi postupka provodi vještačenje o visini tužbenog zahtjeva što dolazi na red tek u stadiju glavne rasprave. Ovo stoga jer odredba 186b st 3 ZPP-a ima u vidu vještačenje koje se vodi o ispravama koje je tužena strana izbjegavala pa i izbjegla dati te ih u posljedica takvog postupanja tužene strane nema i postaje nužno vještačenjem ili drugim dokazima rekonstruirati te isprave i podatke. Ne radi se u čl. 186 b.st,3 ZPP-a dakle o vještačenju kao dokaznom sredstvu kojim bi tužiteljska strana dokazivala visinu svog zahtjeva kao što to proizlazi iz tužbe konkretnog slučaja.

U kontekstu prethodno navedenog tuženik drži da je kondemnatorni tužbeni zahtjev sasvim neodređen i nepodoban za raspravljanje pa predlaže da ga sud odbaci, podredno odbije. Tužitelj je dužan postaviti određen tužbeni zahtjev u tužbi i nije ovlašten po ZPP (osim u slučaju opravdane stupnjevite tužbe što nije konkretna slučaj) tužbeni zahtjev odrediti nakon provedenog vještačenja, u dokaznoj fazi postupka. Tužbeni zahtjev određuje tužitelj, a ne vještak. Zato se tuženik protivi svakom budućem određivanju /specificiranju/preciziranju tužbenog zahtjeva.

Predmetni kredit konvertiran je sukladno odredbama Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (N.N. br. 102/2015 – u nastavku "ZID ZPK/15") s obzirom na to da su tužitelji i tuženik 17. svibnja 2016 godine sklopili dodatak Ugovora o kreditu kojim je izvršena konverzija predmetnog kredita s CHF valutnom klauzulom u kredit s EUR valutnom klauzulom.

Sve tužiteljeve uplate (i s osnove svakog povišenja CHF kamatne stope tijekom otplate, kao i s osnove svakog povišenja CHF tečaja tijekom otplate) uzete su u obzir prilikom izrade konverzije i iskorištene, odnosno uračunate za otplatu usporednog EUR kredita u skladu s odredbama ZID ZPK/15.

Tužena banka ukazuje na to da je sukladno članku 19 d ZID ZPK/ 15 prije objave kalkulatora konverzije bila dužna pribaviti mišljenje ovlaštenog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator izrađen u skladu s načinom izračuna propisanim člankom 19 c ZID ZPK/ 15 te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama. Prema tome na strani banke postoji zakonska presumpcija da je izračun izvršenu u skladu sa zakonom s obzirom na to da je to upravo i potvrdio neovisni revizor.

Na temelju očitovanja volje tužitelja koji se kreditno zadužio uz valutnu klauzulu u CHF da se njegov kredit konvertira u kredita u kunskoj protuvrijednosti EUR u skladu s odredbama ZID ZPK/15 i to nakon što je tužitelj u skladu s odredbama ZID ZPK/15 dobio do banke zakonom propisane iscrpne podatke za donošenje informirane odluke o tome hoće li ili neće prihvatiti konverziju, uključujući podatak o pretplatama iz razdoblja primjene valutne klauzule u CHF i promjenjive kamate u brojčanom iznosu pri čemu je sam način izračuna konverzije zakonodavac izričito propisao u članku 19 c ZID ZPK/15 na način da je banka bila dužna (i) početno odobrenu CHF glavnica kredita pretvoriti u EUR glavnica po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita (i) početno ugovorenu kamatnu stopu CHF kredita zamijeniti EUR kamatnom stopom koju je tužena banka primjenjivala na EUR kredite na datum sklapanja CHF ugovora o kreditu (i) iznose uplaćene radi namirenja početno utvrđenih CHF anuiteta pretvoriti u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate pri čemu su takvi iznosi pretvoreni u EUR predstavljala osnovu za namirenje EUR anuiteta utvrđenih po novom EUR otplatnom planu (i) ukupno uplaćene iznose (preračunate u EUR) a koji su veći od iznosa potrebnih uplata po usporednom EUR kreditu rasporediti kao pretplatu te iskoristi za namirenje budućih anuiteta ili isplatiti korisniku kredita, ovisno koji je od dva moguća zakonom propisana slučaja nastupio pri čemu na iznos pretplate tužena banka nije bila dužna obračunati ni kamatu niti tečajnu razliku već je njih sukladno izričitoj zakonskoj odredbi snosio potrošač.

Takvo zakonsko rješenje iz ZID ZPK/ 15 bilo je naročito propagirano u javnosti kako od strane zakonodavca, tako i od strane interesnih skupina potrošača, između ostaloga radi "trajnog eliminiranja neravnopravnog položaja dužnika u CHF s ciljem otklanjanja posljedica velikih tečajnih neravnoteža u odnosu nacionalne hrvatske valute i CHF" i rasterećenja općinskih sudova smanjenjem broja tužbi.

Tužena banka bila je u zakonskoj obvezi sklopiti pravni posao kojim se u pravnom smislu implementirala volja tužitelja da konvertira svoj kredit što je ona i učinila pod prijetnjom strogih prekršajnih sankcija iz ZID ZPK/15 pa je time naposljetku

sukladno intenciji zakonodavca tužitelj stavljen u položaj kao da je otpočetak cijelo vrijeme koristio kredit denominiran u EUR, čim e je isključivo po svojem slobodnom izboru izjednačen s položajem potrošača koji su se zadužili kreditom u EUR sve na način koji je bio utemeljen na valjano od stranke banke primijenjenim, a iscrpno propisanim procedurama i svim uvjetima koje je zakonodavac normirao u ZID ZPK/15 uključujući svako povišenje CHF kamatne stope i povišenje CHF tečaja tijekom otplate.

Sklopljeni pravni posao povodom tužiteljeva prihvata konverzije, koji je tuženik morao prihvatiti pod prijetnjom zakonom propisanih sankcija jest pravni posao kojim su stranke isključivo po izboru tužitelja, riješile svoje pravne odnose, prije i poslije konverzije na način propisan zakonom. Kad je tužitelj razmatrao mogućnost konverzije najprije je prihvaćao "izračun konverzije" utemeljen na "novom otplatnom planu" te predviđen iz članka 19 c ZID ZPK/15 a u kojem su između ostaloga točnom brojkom bile navedene sve kamatne stope koje su se morale primijeniti kroz cijelo već proteklo razdoblje otplate. Tužitelju su povijesne kamatne stope u trenutku prihvata konverzije bile poznate u brojčanom iznosu kao da su bile ugovorne kao fiksne a nakon toga razdoblja kamate su se u budućem razdoblju ravnale prema ugovorenom parametru i fiksnom dijelu kamatne stope za EUR kredite.

3. Tijekom dokaznog postupaka sud je u dokazne svrhe pregledao i pročitao ugovor o kreditu i dodatak ugovora o kreditu, knjigovodstvenu karticu, otplatne planove te nalaz i mišljenje sudskog vještaka Marijana Jovića te iskaz tužitelja Josipa Banovića.

4. Tužbeni zahtjev je osnovan.

5. Punomoćnik tužitelja je popisao parnični trošak.

6. Iz ovako provedenog dokaznog postupka među parničnim strankama nije sporno da su tužitelj i tuženik zaključili ugovor o kreditu i da je isti kredit konvertiran.

7. Iz ovako provedenog dokaznog postupka među parničnim strankama se ukazalo spornim da li tužitelj može potraživati novčani iznos razlike u tečaju CHF iako je predmetni kredit konvertiran.

8. Dana 14. siječnja 2020. je naslovljeni sud odredio prekid postupka dok Vrhovni sud Republike Hrvatske ne donese odluku u oglednom postupku Gos-1/2020, iako pitanje, kako je postavljeno u tom postupku, nije od važnosti za donošenje odluke u ovom konkretnom predmetu. Tužitelj se nadao kako će VSRH u svojoj odluci dotaknuti i pitanje bitno za ovaj sudski postupak, što je bilo očekivano s obzirom na brojnost istovrsnih predmeta, što se, nažalost, nije dogodilo.

9. Iz ovog se zaključuje da vezano za ovaj konkretan predmet sud ne kaže ništa bitno te odluka VSRH ne mijenja ništa u odnosu na tužbeni zahtjev ovog tužitelja.

10. Naime, sud ne daje uputu niti mišljenje vezano za situaciju kada se ne traži utvrđenje ništetnosti aneksa, dodatka ili novog sporazuma, kako god to nazivali, već kada se traži utvrđenje ništetnosti na temelju ništetnih pojedinih ugovornih odredbi – kamata i valuta CHF.

11. Dakle, kako je nesporno da se tužbenim zahtjevom u ovom predmetu ne traži utvrđenje ništetnosti sporazuma o konverziji, nego obeštećenje zbog toga što

samom konverzijom tužitelj nije oštećen u cijelosti (to tek treba utvrditi vještačenjem koje je u ovom predmetu već određeno i predujmljeno), što se temelji i na presudi Suda EU C 118/17, te više izvrsno obrazloženih odluka domaćih sudova, to ovaj postupak treba nastaviti.

12. Naime, kako je prethodno obrazloženo, ovaj ogledni postupak s pitanjem kako je postavljeno, nema veze s ovim konkretnim tužbenim zahtjevom, jer se tužbenim zahtjevom traži oštećenje do sklapanja sporazuma o konverziji, a ne traži utvrđenje ništetnosti sporazuma o konverziji.

13. Dakle, Vrhovni sud se bavio isključivo odgovorom na određeni način nespretno sročeno pitanje(kada se uzme u obzir da to pitanje nije predmet velike većine tužbenih zahtjeva) koje glasi "Je li sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN broj 102/15) nepostojeći ili ništetan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli?", te se nije niti jednom riječju osvrnuo na situaciju kada se traži utvrđenje ništetnim pojedinim odredbi osnovnog ugovora o kreditu, što je i u ovom konkretnom predmetu slučaj. Na postavljeno pitanje VSRH je odgovorio je da su aneksi kojima je provedena konverzija CHF kredita u EUR kredit valjana, ali nigdje nije rekao da bi takva konverzija značila oštećenje dužnika, što je uostalom razvidno iz vještva koje je sam tužitelj dostavio u predmet i temeljem kojeg je postavio tužbeni zahtjev.

14. VSRH nije naveo da se potrošač pristankom na konverziju odrekao ili mogao odreći prava koja mu pripadaju prema Zakonu o zaštiti potrošača pa mogućnost izbora o prihvatu konverzije ne može bitni od kakvog utjecaja na pravo potrošača na punu restituciju. Dakle, svako tumačenje koje bi išlo u smjeru da dužnici koji su konvertirali kredite ne mogu tužiti banku i tražiti oštećenje ne stoji, jer to nije niti bilo pitanje koje se rješavalo navedenim oglednim postupkom te je takvom tumačenju jedini cilj da pokoleba potrošače da nastave s pokrenutim sudskim postupcima i tako ostvare svoja prava na oštećenje. Nadalje, VSRH drži da je konvertirani ugovor samostalan i da je njegovim sklapanjem nastala nova pravna osnova te da je moguće da sporazum o konverziji bude valjan iako su ništetne i nepoštene odredbe osnovnog ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Dakle, ako sam VSRH ova dva ugovora očito odvojeno promatra, dakle, Sporazum o konverziji kao novu pravnu osnovu za koju ne vrijede odredbe općeg zakona o novaciji, i ako dopušta mogućnost da je osnovni ugovor i dalje ništetan (ili njegove pojedine odredbe kako se ističe u ovom predmetu), a dopušta, tada je nesporno da je nužno utvrditi je li do sklapanja Sporazuma o konverziji tužitelj oštećen, što je u bitnom predmet ovog tužbenog zahtjeva. Pri tom treba imati u vidu da su Županijski sudovi u Zagrebu i Puli u više odluka utvrdili da sudovi čak nisu niti trebali prekidati postupke, navodeći da je prekidom postupka, prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo, jer:

a) Prvostupanjski sud može prekinuti postupak ako se o pravnom pitanju iz toga postupka vodi ogledni postupak na Vrhovnome sudu RH, što u tim predmetima nije bio slučaj s obzirom da se sudski postupci (konkretno, radilo se o postupcima na Općinskom sudu u Splitu) vode radi utvrđenja ništetnosti ugovornih odredaba o promjeni kamatne stope te o valutnoj klauzuli CHF uz tužbeni zahtjev za isplatu preplaćenih anuiteta i pripadajućih zateznih kamata za dva konvertirana kredita.

b) Stoga, Odluka Vrhovnog suda RH o ništetnosti sporazuma o konverziji nije bitna za odluku o tužbenim zahtjevima tužitelja na Općinskom sudu u Splitu odnosno odluka o tim tužbenim zahtjevima ne ovisi o utvrđenju ništetnosti sporazuma o konverziji.

c) Zaključno, zbog toga što odluka Vrhovnog suda u oglednom postupku nema utjecaj na odluku o tužbenim zahtjevima tužitelja, riješeno je da se ukidaju rješenja Općinskoga suda u Splitu o prekidima postupaka. Nažalost, ovaj tužitelj, kao i brojni drugi, je držao da će VSRH u svojoj odluci ipak dati jedno širo tumačenje kojim bi obuhvatilo i dalo tumačenje za sve one brojne predmete u kojima se ne traži ništetnost cijelog osnovnog ugovora te ugovora o konverziji, već ništetnost pojedinih odredbi osnovnog ugovora, pa je iz razloga ekonomičnosti čekao odluku VSRH. Međutim, kako je razvidno da se VSRH zadržao isključivo na konkretnom pravnom pitanju, usko tumačeći samo to pitanje, to nema nikakve zapreke da se ovaj postupak ne nastavi. Dakle, ugovor o konverziji, sve da je valjan i nova pravna osnova kako kaže VSRH (s čim se tužitelj ne slaže), isti ne novira osnovni ugovor niti njegove pojedine odredbe, jer sud kaže da ovaj ugovor može biti ništetan i kada je Ugovor o konverziji valjan, pa je jasno da pravo na obeštećenje iz konvertiranih kredita postoji bez obzira na odluku u oglednom postupku. To proizlazi također iz stajališta Suda EU iz presude C-118/17, koja su nedvojbeno i jasna, a glase: Sud EU utvrdio je da ugovor u kojemu je valuta kredita ništetna ne može opstati odnosno takav je ugovor ništetan, bez obzira na konverziju.

15. Sud EU je utvrdio, a drugačije ne proizlazi niti iz odluke VSRH u oglednom postupku Gos 1/2020, da potrošač nakon zakonske intervencije odnosno konverzije ima pravo i dalje utvrđivati ništetnost temeljnog ugovora odnosno ništetnost ugovornih odredaba i zahtijevati na nacionalnom sudu da se njega, potrošača, dovede u stanje kao da nikada nije ugovorio ništetan ugovor odnosno ništetne ugovorne odredbe! Uostalom, odredbe Zakona o obveznim odnosima po pitanju ništetnosti su kogentne, a ne dispozitivne naravi.

16. Dakle, kako presudom u oglednom postupku nije odgovoreno na pravno pitanje koje je sadržano u konkretnom tužbenom zahtjevu, to se ostaje kao u tužbi i tijekom postupka. Naime, postavljeno pitanje: "Je li sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN broj 102/15) nepostojeći ili ništetan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli?" se odnosi isključivo na ništetnost „sporazuma o konverziji." 'Kako je u ovom postupku priložen matematički dokaz – vještvo vještaka Marijana Jovića da je tužitelj oštećen, neovisno o sklapanju sporazuma o konverziji čiju valjanost tužitelj ne preispituje u ovom postupku, to je jasno da konverzijom tužitelj - potrošač nije dovedeni u stanje kao da nikada nije ugovorio CHF i promjenjivu kamatnu stopu koja se nezakonito mijenjala jednostranom odlukom banke - tuženika.

17. Dakle, Vrhovni sud RH se zadržao usko na postavljenom pitanju, pa nije niti dotakao pitanje prava tužitelja na obeštećenje do konverzije.

18. Kako predmet ovog spora i postavljeni tužbeni zahtjev ne problematizira niti spori provedenu konverziju, i obuhvaća period otplate samo do datuma konverzije, za njegovu osnovanost nije od utjecaja odluka VSRH u oglednom postupku Gos-1/2020,

već je od presudne važnosti financijsko vještačenje koje će zasigurno pokazati da je tužitelj oštećen i da konverzijom nije doveden u položaj kao da ništetnih odredbi nije niti bilo.

19. Dakle, ako je konverzija temeljem Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju valjana, kako kaže VSRH, sud i dalje u svakom pojedinom postupku mora odlučiti je li potrošač oštećen kada se uzme u obzir ništetnost promjenjive kamatne stope, odnosno kada se uzme u obzir petit konkretne tužbe. Prethodno spomenuti Zakon i sporazum temeljen na istom regulira visinu anuiteta nakon konverzije, i ne djeluje retroaktivno. Nadalje, nakon saslušanja tužitelja će sud steći najbolji dojam kakva je bila navodna mogućnost izbora potrošača – ovdje tužitelja i čemu je isti mogao pregovarati s bankom – ovdje tuženikom. Nije bilo pregovora, već opet principa "uzmi ili ostavi." Stoga tužitelj opet ukazuje na već dostavljena:

- rješenja Županijskog suda u Rijeci od 17. lipnja 2019. god. posl. br. GŽ-1562/2017

- rješenja Županijskog suda u Rijeci od 03. srpnja 2019. god. posl. br. GŽ-505/2017, u kojima sud zauzima stav da sama činjenica sklapanja aneksa ugovora o kreditu na temelju Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ne znači da tužitelju ne pripada pravo na isplatu utuženog iznosa niti znači da je tužitelju vraćen novčani iznos koji predstavlja razliku između plaćenih ugovornih kamata na temelju ništetne ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i početno ugovorene kamatne stope.

20. Što se tiče istaknutog prigovora nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja, isti je u cijelosti neutemeljen. Naime, iz dokumentacije koju je tužitelj dostavio u spis, a na istu se poziva i tuženik u svom odgovoru na tužbu (konkretno: pregled prometa po partiji kredita), nedvosmisleno proističe kako je upravo tužitelj izvršavao sve uplate po predmetnom kreditu, a to nipošto nije nikada učinila Kata Aničić niti bilo koja treća osoba. Kata Aničić je prodala stan tužitelju te je tuženik sukladno toj činjenici izvršio isplatu novčanog iznosa u korist Kata Aničić kao prodateljice stana, a ista nipošto nije nikada vraćala kredit u ime i za račun tužitelja. Rečeno nedvojbeno proističe iz dokumentacije koja prileži spisu, pa je nejasno da tuženik kao kreditna institucija i k tome TRGOVAC, nešto tako očigledno ne umije iščitati na ispravan način. Osim toga, sve kada bi tuženik i dokazao da tužitelj nije osobno izvršavao uplate po predmetnom kreditu (makar je upravo tužitelj to činio), to ne dovodi ni na koji način u pitanje aktivnu legitimaciju tužitelja u ovom postupku, jer je upravo tužitelj korisnik kredita. Naime, tuženik je kao odgovoran TRGOVAC, ne samo mogao, nego i bio dužan eventualne neovlaštene uplate po predmetnom kreditu, izvršene od strane treće NN osobe vratiti, te na teret tužitelja za zakašnjele ili neizvršene uplate obračunati kamate i aktivirati instrumente osiguranja, radi namire svojih potraživanja. Nesporno iz cjelokupne spisu priležeće dokumentacije, a što će pokazati i financijsko-knjigovodstveno vješto koje tužitelj predlaže, proističe da tuženik to nije učinio već je sve uplate po predmetnom kreditu koristio za zatvaranje dospjelih rata na ime korisnika kredita, elem – tužitelja. Dakle, prigovor nedostatka aktivne legitimacije, promašen je u cijelosti.

21. U odnosu na prigovor zastare valja istaći kako je presudom Vrhovnog suda RH broj: Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. godine izraženo jasno pravno shvaćanje kako pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi

do prekida zastare na temelju čl. 241.ZOO-a, te zastara individualnih restitucijskih prava počinje teći iz početka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u to postupku (13. lipnja 2014. godine).

22. Naime, prema pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odluci posl. br. Rev– 2245/17 od 20. ožujka 2018. god., pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača (tužba Udruga " Potrošač ", podnesena Trgovačkom sudu u Zagrebu pod br. P –1401/12 dana 4. travnja 2012. god.) došlo je do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO, te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe (Vs Revt – 249/14), odnosno d 13.lipnja 2014. g. zbog čega zastara u konkretnom slučaju nije nastupila.

23. Prilikom donošenja takvog shvaćanja posebice se imalo na umu postojanje znatnih teškoća prilikom ostvarivanja restitucijskih zahtjeva iz ništetnih ugovora zbog toga što takvi zahtjevi zastarijevaju u relativno kratkom zastarnom roku od pet godina, neovisno o tome što se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi (čl. 328. ZOO/05).

24. Dakle, u nedostatku posebnih zakonskih odredaba koje bi izričito uređivale prekid zastare zbog pokretanja postupka radi zaštite kolektivnih interesa i prava, a vodeći i računa o tome da potrošači mogu ostvariti djelotvornu pravnu zaštitu bez obzira na kratak restitucijski rok iz ništetnih ugovora i bez obzira na to što je odredbom čl. 140. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine"broj 79/2007 – dalje: ZZP/07) propisano da pokretanje ili vođenje postupka radi zaštite kolektivnih interesa potrošača ne sprječava potrošača da protiv trgovca pokrene pojedinačni postupak radi zaštite svojih povrijeđenih subjektivnih prava, revizijski sud nalazi da je vođenjem kolektivnog spora došlo do prekida zastare u smislu čl. 241. ZOO/05, jer u protivnom vođenje postupka kolektivne zaštite u opisanim okolnostima ne bi imalo smisla. Slijedom navedenog, evidentno je da je neosnovan tuženikov prigovor zastare utuženih tražbina.

25. Dakle, nikakve zastare u konkretnoj pravnoj stvari niti u deklaratornom dijelu niti u kondemnatornom dijelu (jer još nije istekao petogodišnji rok od pravomoćnosti presude u postupku kolektivne zaštite), nema, koliko god tuženik pokušavao ustvrditi suprotno. Osim toga, Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske, donio je Zaključak na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020.g. koji glasi: "Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Prema iznesenom shvaćanju utužena tražbina tužitelja nije mogla zastarjeti budući zastarijevanje počinje teći tek pravomoćnošću odluke u ovom postupku, a kojom će biti utvrđene ništetnim predmetne odredbe Ugovora o kreditu. U tom smislu jasno je kako je po tuženiku istaknuti prigovor zastare neutemeljen u cijelosti pa se sudu predlaže isti odbiti.

26. Sam tuženik je razradio, sastavio i ponudio tužitelju ugovor koji je sadržavao više nepoštenih odredbi koje su, svaka sam za sebe, ali i u zajedničkom djelovanju, a suprotno načelu savjesnosti i poštenja na štetu tužitelja uzrokovale značajnu neravnotežu u pravima i obvezama i to na način da je tužitelj doveden na rub

financijskog sloma pošto je kredit godinama uredno plaćao, štoviše plaćao znatno povećane mjesečne anuitete, a da je pritom njegova mjesečna i ukupna obveza po kreditu umjesto da se smanjuje, rasla. Tužitelju se naime usprkos redovitoj otplati kredita povećavala kamata i mjesečna rata i ukupna glavnica duga. Prva, ključna odredba je nepoštena odredba o valutnoj klauzuli u švicarskom franaku, koja je klauzula upotrijebljena suprotno njenoj svrsi i cilju. Ugrađujući baš švicarski franak u valutnu klauzulu tuženik je povrijedio načelo ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu iz čl. 3. Zakona o obveznim odnosima (dalje ZOO) načelo savjesnosti i poštenja iz čl. 4. ZOO-a, načelo zabrane zloupotrebe prava iz čl. 6. ZOO-a, načelo jednake vrijednosti činidaba iz čl. 7. ZOO-a, te načelo zabrane prouzročenja štete iz čl. 8. ZOO-a koja načela su konkretizirana i sankcionirana ništetošću u odredbi čl. 81. st. 1. i 87. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (dalje ZZP 03), a sve ovo na način da je tuženik postupajući s aspekta jače ugovorne strane tužitelju nametnuo odredbu koja ga dovodi u neravnan poloaj te mu u konačnici nanosi štetu.

27. Druga nepoštena odredba je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi koja se stopa mijenjala sukladno jednostranoj odluci banke, dakle odluci koja nije podložna nikakvoj kontroli, niti tužitelja, niti neke treće nepristrane strane ili tijela. Time je tuženik ugovorenu kamatnu stopu mijenjao samovoljno bez ikakve suglasnosti tužitelja ignorirajući ga pritom kao ravnopravnu ugovornu stranu. Ugovorna kamata i obveza tužitelja prilikom primjene jednostrano promjenjive kamatne stope mogla se od strane tuženika povećati bilo kada i bilo koliko, a taj jednostran promjenjiva kamatna stopa je ugovorena u čl. 2. i čl. 7. predmetnog Ugovora o kreditu.

28. Naprijed opisane nišetne odredbe u kombinaciji s anuitetnom otplatom su dodatno omogućile tuženiku da jednostranim i nezakonitim povećanjem kamata nezakonito i protupravno povećava obvezu tužitelja kako kroz kamate tako i usporenjem otplate glavnice, a koja glavnica je i sama rasla zbog činjenice što je bila povezana uz valutu švicarski franak, a koji tečaj švicarskog franka se povećavao. Dakle, jednostrano i samovoljno povećanje same kamatne stope i povećanje glavnice zbog povišenja tečaja švicarskog franka je dovelo do dvostrukog povećanja kamata s dva osnova, pa su takve ugovorne odredbe, sukladno odredbama čl. 81. st. 1. i 87. st. 1. ZZP03 i čl. 96. st. 1. i čl. 102. st. 1. ZZP07 nišetne jer su nerazumljive, a samim time i nepoštene, te protivno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuju značajne neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, odnosno tužitelja.

29. S druge strane, tužitelj je u ugovorni odnos s tuženikom pristupio s načelom povjerenja i u trenutku sklapanja Ugovora nije imao razloga posumnjati u namjere tuženika pa je prihvatio informacije koje mu je tuženik pružio u predugovornoj i ugovornoj fazi sklapanja Ugovora. Naime tuženik tužitelju nije prezentirao nikakav poseban rizik, a u to vrijeme je bila organizirana medijska kampanja na način da su se ovakvi krediti vezani za švicarski franak prezentirali kao najbolji i najpovoljniji način rješenja stambenog pitanja, odnosno temeljnog ljudskog prava - prava na dom, a sam tužitelj i jeste predmetnim stambenim kreditom rješavao stambeno pitanje sebe i svoje obitelji. Od strane banke je izostalo potpuno informiranje jer tužitelj nije dobio valjanu informaciju o kreditu koji diže već mu je bilo prezentirano da je ovaj kredit isti kao i bilo koji drugi kredit vezan uz euro ili kunski kredit. Štoviše kredit u švicarskim francima je prikazan kao izuzetno siguran kredit jer da je švicarska valuta stabilna i da će se kroz kamatnu stopu amortizirati bilo kakve eventualne promjene u tečaju te da nema

razloga za brigu. Isključivi kreator svih usluga njihovog sadržaja i cijena je bio tuženik koji je opet sam na temelju svojih kriterija određivao je li tužitelj kreditno sposoban. Tuženik je usmjeravao korisnike pa tako i tužitelja na CHF indeksirani kredit koji je sam tuženik kreirao kao jeftiniji, dostupniji i jedini moguć i da je taj kredit ista stvar kao i bilo koji drugi jer će tužitelju biti isplaćene kune koje mu ionako trebaju.

30. Naprijed opisano ponašanje tuženika je suprotno odredbi članka 10. Zakona o obveznim odnosima prema kojoj je isti kao trgovac profesionalac u obveznim odnosima dužan postupati s pažnjom dobrog stručnjaka. Ovaj stupanj pažnje predstavlja najviši standard pozornosti koji se u hrvatskom pravnom sustavu uopće propisuje i označava najviše standarde postupanja u smislu pozornosti, stručnosti i profesionalnosti, a imajući u vidu da postoji neravnotežan položaj dvije ugovorne strane kako s aspekta ekonomske moći tako i s aspekta ekonomskog znanja. Da je takvo postupanje banke nepošteno utvrdio je sud Europske unije u svojoj odluci u predmetu C-186/16Andricuic i dr. protiv Banca Romaneasca SA, a koja presuda obvezuje i hrvatske sudove. U toj presudi utvrđuje se da je banka bila dužna potrošaču detaljno objasniti kako funkcionira kreditni paket do te mjere da mu je morao ako je potrebno kroz simulacije demonstrirati kako će moguće promjene tečaja posebno povezane uz moguće promjene kamatne stope utjecati na njegove mjesečne rate te ukupnu kreditnu obvezu i kroz koje točno mehanizme.

31. Dodatno valja ukazati i na direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača, (u konkretnom slučaju gore navedena tužba Udruge potrošač) i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen tužbi iz čl. 502.a st. 1. ZPP-a. (u konkretnom slučaju to su pravomoćna presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/12 od 4. srpnja 2013. koja je u odnosu na utvrđenje nepoštenog ugovaranja promjenjive kamatne stope potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj PŽ-7129/2013 od 13. lipnja 2014. godine i rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Rev249/14-2 od 9. travnja 2015., te presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. koja je u odnosu na valutnu klauzulu potvrđena presudom i rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev 2221/2018-11 od 03. rujna 2019.)

32. Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju nema potrebe ponovno provoditi dokazni postupak na okolnost (pa se slijedom toga tužitelj protivi dodatnom izvođenju dokaza koje predlaže tuženik i to saslušanjem) da su sporne odredbe o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi bile nerazumljive tužitelju, te da se o njima nije pojedinačno pregovaralo, te da iste uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača suprotno načelu savjesnosti poštenja, jer bi u suprotnom, s obzirom na iznese na utvrđenja iz tog postupka i citirane zakonske odredbe, drugačije postupanje bilo nesvrshodno neekonomično i previše tegobno za potrošača, kao što bi bilo i u suprotnosti sa navedenim odredbama ZPP-a i ZZP-a. Takav stav je zauzeo i Vrhovni sud RH u svojoj odluci od 19. ožujka 2019.g., posl. br. Rev3142/2018-2. Prednje navedenom ide u prilog i odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018.g. – str. 8., citat: „Prilikom donošenja navedenog shvaćanja sud je imao na umu i odredbu čl. 502.c ZPP o proširenju subjektivnih granica pravomoćnosti presude, prema kojem propisu se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno

utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP za zaštitu kolektivnih interesa i prava da su određenim postupanjem povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U takvom slučaju sud će biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati (čl. 502.c ZPP).“ Prema tome, iako je u tužbi predloženo saslušanje tužitelja, smatra se da u konkretnom slučaju nema potrebe za izvođenjem tog dokaza u ovom postupku, već da bi sud odmah trebao prijeći na izvođenje dokaza predloženih na okolnost visine tužbenog zahtjeva, odnosno odrediti vještačenje po vještaku knjigovodstveno financijske struke. Međutim, opreza radi, ukoliko sud smatra potrebnim, tužitelj je i dalje suglasan da se sasluša na predložene okolnosti. Nastavno na prednje navedeno jasno je da se odgovor na pitanje jesu li osnovani zahtjevi tužitelja može dobiti isključivo temeljem financijsko knjigovodstvenog vještačenja.

33. Sukladno odredbama Zakona o parničnom postupku čl. 502. c. (dalje ZPP9 te Zakona o zaštiti potrošača čl. 138 a (sada lk. 118, dalje ZPP) ovakva presuda obvezuje ovaj sud te ovaj prvostupanjski sud ne može u ovom postupku donijeti nikakvu drugačiju odluku pošto je vezan za pravno utvrđenje ove presude o ništetnosti ugovorne klauzule u švicarskim francima, a što ukazuje i Vrhovni sud u svojoj odluci poslovni broj Rev.3142/2018-1 od 19.3.2019. godine kada upozorava na izravan učinak pravomoćnih presuda iz spora kolektivne pravne zaštite što znači da u pogledu osnova potraživanja sudovi u pojedinačnim postupcima nemaju potrebu izvođenja bilo kakvih dokaza, osim izvesti dokaz financijsko knjigovodstvenim vještačenjem u smislu utvrđenja iznosa koje je tuženik neosnovano stekao pošto bi vođenje postupka na drugačiji način predstavljalo povredu odredaba Zakona o parničnom postupku i Zakona o zaštiti potrošača vezano za kolektivnu pravnu zaštitu.

34. U pogledu Općih uvjeta također tuženik neosnovano prigovara jer je i to tom pitanju odlučio Vrhovni sud RH u predmetu poslovni broj Rev 1172/2018-2 od 19.03.2019. u kojoj odluci je VSRH, po izvanrednoj reviziji Zagrebačke banke d.d. jasno ustvrdio kako je kamatna stopa utvrđena na ovaj način također samovoljno i protuzakonito određena od strane tuženika i to baš na identičan način na koji je tuženik od početka ugovornog odnosa samovoljno određivao kamatne stope.

35. Sukladno iznijetom jasno je da je tuženik i nakon donošenja bilo kakvih dokumenata, Općih uvjeta promjene kamatnih stopa nezakonito naplaćivao kamatnu stopu koja je veća od početne kamatne stope te neosnovano stjecao mjesečne iznose koje tužitelj sada potražuje u ovoj tužbi tim više što je ponovno samovoljno odredio i maržu i parametar i to na način da je "zatečenu kamatnu stopu" naprosto samovoljno podijelio na proizvoljno određenu maržu i parametar.

36. Prigovor zastare je neosnovan pošto je i tom pitanje riješeno odlukom Vrhovnog suda RH poslovni broj Rev-2245/17-2 u kojoj je najviši sud dana 20.03.2018 zauzeo pravno shvaćanje u vezi pitanja zastare u istovjetnim predmetima, i to po izvanrednoj reviziji Zagrebačke banke d.d. kako je tijekom zastare prekinut podnošenjem tužbe u sporu kolektivne pravne zaštite te da nikakve zastare u ovom predmetu nema niti može biti. Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja prvostupanjski sud je smatrao da je pravomoćno utvrđeno da je tužena kao poslovna banka povrijedila prava tužiteljice kao potrošača, tj. korisnika kredita u smislu da je ugovorila nepoštenu i ništetnu odredbu jednostrano promjenjive kamatne stope kredita i valutu kredita iskazanu u švicarskom franku pa da joj je dužna vratiti, odnosno nadoknaditi vrijednost

postignute koristi ostvarene uplatama više plaćenih anuiteta na ime promjenjive kamatne stope na ime valutne klauzule sve sukladno odredbi članka 1111. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine") br. 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15 u daljnjem tekstu: ZOO) koja visina tužbenog zahtjeva da je utvrđena provedenim financijskim vještačenjem sukladno kojem je tužiteljica i uredila tužbeni zahtjev. Pri tome sud je primijenio odredbe članak 81. stavka 1. i 2. članka 83., članka 84. i članka 87. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu, u daljnjem tekstu Zakon o potrošačima) ukazujući i na odredbe članka 241. 215., 323 i 1115 ZOO.

37. Dakle u ovom postupku kao pojedinačnom nije bilo potrebno ponovno provoditi potpuni dokazni postupak, a što je izraženo i u stajalištu Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlukom Rev.3142/2018 od 19. ožujka 2019. Ovo stoga jer prema odredbi članka 502. stavak 1 ZPP druge, tijela ustanove ili druge organizacije koje su osnovane u skladu sa zakonom, koje se u sklopu svoje registrirane ili propisom određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana mogu kad je takvo ovlaštenje posebnim zakonom izrijekom predviđeno i uz uvjete predviđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) protiv fizičke ili pravne osobe koja obavljanjem određenih djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanjem, teže povrjeđuje ili ozbiljno ugrožava takve kolektivne interese i prava.

38. Odredbom čl. 502 b. ZPP propisan je sadržaj tužbe iz članka 502., ZPP-a, dok je u članku 502 c ZPP-a propisan učinak presude donije po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava. Tom odredbom propisano je da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.. stavak 1. ZPP-a da su određenim postupanjem uključujući i propuštanje tužene, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Tako označene odredbe propisuju izravni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača i obvezuju sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača za naknadu, mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen tužbom iz čl. 502.a stavak 1. ZPP-a. Dakle imajući u vidu direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača te presuda donesenih po tim tužbama koje kao takve obvezuje sudove u pojedinačnim postupcima, uz odgovarajuću primjenu citiranih odredaba čl. 502.c. ZPP-a ovaj sud prihvaća kao pravilno pravno shvaćanje prvostupanjskog suda da i u pojedinačnim postupcima koje pokreću potrošači, upravo radi isplate temeljem posljedica ništetnih ugovornih odredaba (a tužena nije dovela u pitanje da se ovdje radi o postupku kojeg je pokrenula tužiteljica kao potrošač), nije nužno provoditi poseban dokazni postupak. što je sukladno i recentnoj praksi revizijskog suda. Vezano za presudu Europske unije broj C 81/19 od 9. srpnja 2020 te isticanje prigovora da bi se u konkretnom slučaju radilo o dispozitivnim normama koje ne ulaze u područje primjene Direktive Vijeća od 5. travnja 1993. broj 93/13 EEZ, tuženoj ponovno valja ukazati na direktni učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača te presuda donesenih po tim tužbama. Tužena je sve navedene prigovore mogla i morala isticati u navedenim postupcima u kojima su prihvaćeni zahtjevi iz kolektivnih tužbi temeljem činjeničnih i pravnih utvrđenja na koje se poziva tužitelj, a za koja je utvrđenja vezan sud u ovome postupku, temeljem naprijed spomenutih odredaba članka 502.a članka 502 .h. ZPP. Utoliko u

navedenom dijelu nisu ostvareni žalbeni prigovori tužene. S obzirom da učinak nepoštenih ugovornih odredaba djeluje ex tunc unatrag od trenutka sklapanja Ugovora smatra se da nepoštena ugovorna odredba nikada nije bila ugovorena tako da u odnosu na tužiteljicu kao potrošača i ne može imati učinak (Što je sukladno odlukama Europskog suda za ljudska prava u kojima je Europski sud utvrdio i definirao pravila koja vrijede neovisno o tome je li ugovorna odredba proglašena nepoštenom u postupku individualne ili pak kolektivne zaštite nepoštenih odredaba. U konkretnom slučaju kod utvrđenja nepoštenim a time i ništetnim i bez pravnog učinka ugovornih odredaba o promjenjivoj kamatnoj stopi i jednostranom odlukom tužene banke i o valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franka, tužiteljica je stekla pravo od tužene zahtijevati isplatu novčanih iznosa koje je isplatila temeljem tih ništetnih odredaba. Kako je tužiteljica istaknutim zahtjevima zatražila isplatu upravo novčanih iznosa koje je tužena isplatila temeljem ništetnih odredaba Ugovora o kreditu, čiju je visinu prvostupanjski sud pravilno utvrdio na temelju u postupku izvedenih dokaza, osobito nalazi i mišljenja vještaka financijske struke, prvostupanjski sud je pravilno primijenio materijalno pravo kada je tuženu kao nepoštenog stjecatelja obvezao da tužiteljici isplati tražene novčane iznose sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama koje tijeku od dospijeca odnosno od uplate pojedinih mjesečnih iznosa do konačne isplate, kako to nalažu odredbe članka 1115. ZOO koji reguliraju opseg vraćanja kod stečenog bez osnove, koje se odgovarajuće primjenjuju i kod vraćanja primljenog temeljem ništetnih ugovornih odredaba.

39. Sud smatra da nije osnovan prigovor radi prebijanja. manje kamatne stope proizlaze iz činjenice što je banka jednostrano mijenjala kamatnu stopu (pa i niže) a manje plaćeni anuiteti zbog tečajne razlike CHF koja cijeneći naprijed navedeno nije bila jasno predložena pa tužena ne može crpiti koristi iz svog nezakonitog postupanja. Plaćanjem anuiteta tužiteljica nije ništa primila pa stoga ne postoji niti obveza vraćanja nečeg što nije primila, a a time niti tražbina tužene po osnovi ništetnih ugovornih odredbi, dok je osnovan prigovor zastare budući je od prvog dospelog iznosa i postavljanja prigovora radi prebijanja 21.1.2020. nastupila zastara, te zastarjelo potraživanje nije moguće prebiti a tuženu ne štiti kolektivna tužba za zaštitu potrošača, koja je prekinula zastaru u odnosu na potraživanje tužiteljice.

40. U svom nalazu i mišljenju od 6. siječnja 2025., sudski vještak Marijan Jović je naveo:

Dana 05.06.2023. tužitelj je podnio tužbu protiv tuženika radi utvrđenja ništetnosti dijela Ugovora o kreditu koji se odnosi na odredbe o promjeni tečaja švicarskog franka od strane kreditora. Kredit pod brojem 48/05, partija 7102937379 je ugovoren dana 09.12.2005. godine između tužitelja kao korisnika i Banke kao davatelja kredita na iznos od CHF=60.000,00 na rok otplate od 360 mjeseci. Iskorišten je u iznosu od CHF=60.000,00. Isplaćen je u kunama prema srednjem tečaju HNB-a na dan korištenja 1CHF=4,745225 Kn, dok je naplata mjesečnih anuiteta vršena po srednjem tečaju HNB-a na dan plaćanja. Početna je ugovorena promjenljiva kamatna stopa iznosila 4,40% postotnih poena godišnje, a početni anuitet 297,41 CHF plativo u kunama po srednjem tečaju HNB-a na dan plaćanja. Prvi anuitet je dospio 01.02.2006. godine. Banka je u tijeku otplate mijenjala kamatnu stopu zbog čega se mijenjao i iznos naplaćenog anuiteta. Kredit je dodatkom ugovora konvertiran u kredit s valutnom klauzulom Eur, te je iz navedenog razloga obračun vještaka napravljen po zahtjevu tužitelja sa 01.02.2016. odnosno do anuiteta pred ugovaranje konverzije.

Tužitelj je po izvršenom obračunu konverzije na dan 30.09.2015. preplatio iznos od 7.470,96 Kn (991,57 Eur), a koji je tuženik tužitelju vratio kroz otplatu 50% anuiteta konvertiranog Eur kredita. Na dan 30.09.2015. tuženik je tužitelju utvrdio ostatak glavnice konvertiranog kredita u iznosu od 32.874,38 Eur. Ostatak glavnice CHF kredita primjenom početnog tečaja i kamatne stope bi na dan 30.09.2015. iznosio 47.639,03 CHF, odnosno 226.057,92 Kn, tj. 30.003,04 Eur. Razlika glavnice tako iznosi 2.871,34 Eur, na štetu tužitelja. Iako je konverzija izvršena sukladno zakonu, u financijskom pogledu, tužitelj je nakon provedene konverzije bio u lošijem položaju nego da je nastavio otplaćivati početno ugovoreni kredit. Također je tužitelj zbog promjene kamatne stope (nije dio tužbenog zahtjeva) do 01.02.2016. preplatio ukupno 3.905,35 CHF, odnosno po tečaju isplate kredita 18.531,76 Kn. Povrat preplate izračunate na dan 30.09.2015. tako ne pokriva niti dio ukupno više plaćenih anuiteta koji se odnosi na povišenu kamatnu stopu. Dokumentacija u spisu koja prileži tužbi je dostatna za točan izračun anuiteta koji su bili ugovoreni, kao i anuiteta koji su naknadno mijenjani. Zbog mijenjanja kamatne stope je došlo do povećanja mjesečnog anuiteta kojeg je tužitelj uredno plaćao. Tijekom cijelog razdoblja otplate su se anuiteti u kunsjoj protuvrijednosti mijenjali i sukladnu promjeni tečaja švicarskog franka. U tablici koje prileži ovom nalazu je prikazan obračun razlike plaćanja kredita usporedbom primjene tečaja korištenog pri isplati kredita i stvarno korištenog tečaja. U tablici nisu uključene negativne razlike za vrijeme nižeg tečaja otplate od tečaja isplate kredita, već su tzv. negativne razlike prikazane u zasebnoj tablici u prilogu. Pojedini su anuiteti dijelom i manje naplaćeni zbog nižeg tečaja CHF/Kn od tečaja korištenog pri isplati kredita Povećanje iznosa anuiteta zbog promjene tečaja CHF/KN su prikazani u stupcu br. 8 (u Eur stupac 9), a dobiveni su razlikom umnoška naplaćenog anuiteta uz primjenu tečaja važećeg na dan plaćanja i umnoška naplaćenog anuiteta uz primjenu tečaja važećeg na dan korištenja kredita. Datumi od kojeg je tužitelj preplatio anuitete su po mišljenju vještaka datumi dospeljeća anuiteta čime se anulira obostrano zaračunata zatezna kamata. Tečaj po kojem sam obračunavao pojedinačne kunske protuvrijednosti na ime podmirenja anuiteta je primijenjeni tečaj važeći na dan plaćanja kako je i ugovoreno u Ugovoru o kreditu. Vještvo je napravljeno sukladno Rješenju Općinskog suda u Splitu od 25. listopada 2024.godine, u predmetu koji se vodi pod brojem P-2615/2023. Prilikom izrade vještva izvršen je uvid u priloženu dokumentaciju u spisu. Na osnovi podataka i izvršenog obračuna mišljenja sam: Tužitelj (kao korisnik) i Tuženik (kao kreditor) su sklopili ugovor o kreditu broj 48/05, partija 7102937379. Za plaćanje anuiteta je korišten srednji tečaj HNB-a važeći na dan plaćanja. Tužitelj je kao korisnik kredita zbog primjene valutne klauzule i mijenjanja tečaja CHF u odnosu na kunu u razdoblju cjelokupne otplate platio pojedinačne veće iznose anuiteta od anuiteta koji bi bili plaćeni da je tijekom cijelog razdoblja otplate primijenjen tečaj CHF u odnosu na kunu prema kojem je kredit isplaćen ukupnom iznosu =4.263,55 Eur. Navedeni iznosi su kumulativ mjesečnih iznosa dospjelih sukladno otplatnoj dinamici kredita.

41. U svom iskazu tužitelj Josip Banović je naveo :

Mogu kazati da, sam ja htio riješiti svoje stambeno pitanje i adaptirati stan u vlasništvu mog oca u njegovoj kući, prvo sam u Zagrebačkoj banci predigao kredit u iznosu od 105.000,00 eura a nakon toga sam otišao ponovno u Zagrebačku banku da bi predigao kredit jer mi je nedostajalo novca za završetka radova na tom stanu u kući mog oca. Mogu kazati da sam upravo iz tog razloga, i izabrao Zagrebačku banku, kada je dolazim u banku meni se isključivo nudi kredit u valuti CHF te mi je djelatnik

banke koji je vršio obradu kazao da je ovo najpovoljniji kredit. Mogu kazati da je mene dočekao tipski Ugovor i nije se moglo pregovarati o pojedinim odredbama Ugovora. Djelatnik banke me nije upozorio na rizike promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula. A meni u načelu nisu bili poznati pojam promjenjiva kamatna stopa i valutna klauzula, ja sam Ugovor pročitao i djelatnik banke i javni bilježnik isto. Isto tako mogu kazati i to da u vrijeme kreditnog odnosa nisam imao u vlasništvu obrt ili trgovačko društvo nego sam radio kao liječnik. Odlučio sam i konvertirati kredit mene je dočekao izračun konverzije o njemu se nije moglo raspravljati, također me je i dočekao i tipski dodatak Ugovora i o tom dodatku se nije moglo pregovarati. Također mogu kazati da se stan nikada nije iznajmljivao niti u turističke svrha niti se davao trećim osobama u najama. Rate kredita su narasle gotovo 30 % zbog promjene tečaj i promjene kamatne stope, banka mi je slala obavijesti o promjeni tečaja i kamatne stope. Mogu kazati i to da je djelatnik banke kazao da je valuta CHF stabilan i da se može mijenjati 1 do 2%. Mogu kazati i to da je djelatnik banke koji je obrađivao kredit da neće doći do povećanja kamatne stope ali do toga svega nije došlo i rate su porasle 30%. Na poseban upit pun tužitelja da li je sam plaćao rate kredita. Tužitelj odgovara da je sam plaćao. Na poseban upit pun tužitelja, da li vam je djelatnik banke objašnjavao kako dolazi do promjene kamatne stope. Tužitelj odgovara da nije. Na poseban upit pun tuženika, da li je tužitelje traži od djelatnik banke da mu pojasni određene pojmove Ugovora. Tužitelj odgovara da smo mi razgovarali o tome. Na poseban upit pun tuženika, da li je kod sačinjena izračuna konverzije priznata nekakva pretplata. Tužitelj odgovara da ne zna.

42. Sud u cijelosti poklanja vjeru iskazu tužitelja kao parnične stranke koji iskaz je u cijelosti argumentiran i u skladu je s dokumentacijom dostavljenom u sudski spis. Iz tog iskaza proizlazi da se radilo o tipskom ugovoru, da se nije moglo pregovarati o pojedinim odredbama ugovora, te da nije upozoren na promjenjive kamatne stope i tečajne razlike te da mu je nuđen jedino kredit u valuti CHF. Isto tako da se nije moglo pregovarati o izračunu konverzije i dodatku ugovora te da se također radilo o tipskom dodatku ugovora.

43. Sud u cijelosti poklanja vjeru nalazu i mišljenju sudskog vještaka Marijana Jovića čije vještvo je stručno i argumentirano i isto je u skladu s dokumentacijom dostavljenom u sudski spis i stranke nisu imale primjedbi na matematički izračun vještaka a tužitelj je u cijelosti uredio tužbeni zahtjev sukladno nalazu i mišljenju sudskog vještaka Marijana Jovića.

44. S obzirom na recentnu sudsku praksu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, tužiteljici pripada pravo samo na Zakonske zatezne kamate a ne na glavnice kako je to i određeno u izreci ove presude, pa je tužiteljici trebalo dosuditi samo zakonske zatezne kamate a odbiti dio tužbenog zahtjeva za isplatu glavnice.

45. Zbog svega iznesenog odlučeno je kao u izreci ove presude.

46. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154 st.1 ZPP-a a isti troškovi se sastoje od sastava tužbe 200,00 eura, zastupanja na ročištu od 18.06.2026. 200,00 eura, zastupanja na ročištu od 13.03.2026. 200,00 eura, zastupanja na ročištu od 25.10.2024. 200,00 eura, sastavak podneska od 16.02.2026. 200,00 eura, sastavak podneska od 24.10.2024. 200,00 eura, sastavak podneska od 14.10.2024 200,00 eura, pristup na ročišta za objavu 100 eura odnosno ukupno 1.500,00 eura a sve

uvećano na ime 25 % PDV-a, 1.375,00 eura, pristojbe tužbe 300 eura te vještačenja 300,00 eura odnosno ukupno 2.475,00 eura koji iznos je određen u izreci ove presude.

U Splitu, 21. srpnja 2026.

S U D A C

DRAGAN RAMLJAK

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana. Žalba se podnosi putem ovog suda za županijski sud u dovoljnom broju primjeraka.

DNA:

- punomoćnik tužitelja
- punomoćnik tuženika
- u spis

Broj zapisa: **9-3088b-01877**

Kontrolni broj: **092a5-086b6-68fed**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.